

From: Sørensen Jan Arthur
Sent: 28. november 2018 13:31
To: Bjorn.Bergheim@statkraft.com
Subject: Vedr. Leirli bekkeinntak og Vatjern dam i Vinje kommune - vurdering av flomvannstand i overskjønn mv.

NVE-sak 200703195

Viser til e-post fra Statkraft datert 14.11.2018 hvor det stilles spørsmål knyttet til Leirli bekkeinntak (ett av flere inntak på tilløpstunnelen til Tokke kraftverk) og Vatjern dam (inntaksmagasin for Haukeli kraftverk). Spørsmålene omhandler tillatte vannstander i anleggene, spesielt under flom. Det opplyses at begge anleggene skal rehabiliteres i 2019, bl.a. skal flomløpene forlenges for å redusere dimensjonerende flomvannstand, og det skal gjennomføres stabiliserende tiltak mv. De tekniske planene er godkjent av NVE. Detaljplaner for landskap og miljø for begge anleggene er til behandling i NVEs miljøtilsyn.

Reguleringsgrensene er fastsatt i konsesjonene for statsregulering av Tokke- Vinje vassdraget fra 1958 og 1960, og i tillegg er det angitt bestemmelser for vannstander fastsatt i overskjønnet for Tokke kraftverk. Det fremgår av e-posten at utformingen av begge anleggene både før og etter rehabilitering vil ha en flomvannstand ved dimensjonerende flom som overstiger grensene i overskjønnet. Etter rehabiliteringen vil anleggene ha større flomavledningskapasitet, slik at vannstanden ved dimensjonerende flom likevel vil være lavere enn i dagens situasjon.

Vi oppfatter spørsmålene som følger:

- Om dagens anleggsdesign og planlagt design går ut over vilkår og forutsetninger i konsesjonen?
- Er overskjønn å betrakte som en del av konsesjonen?
- Dersom overskjønnet er bindende, er det mulig å søke om endring av overskjønnet, eller må man søke om endring av selve manøvreringsreglementet?

Forholdet mellom konsesjon og skjønn:

Et skjønn (overskjønn) er ikke en del av konsesjonen. NVE som vassdragsmyndighet forholder seg til konsesjonen og fører tilsyn med at vilkårene og manøvreringsreglementet blir etterfulgt. Skjønnen er et privatrettslig anliggende knyttet til erstatningsansvar. Det er regulantens ansvar å følge opp skjønnsbestemmelsene.

Vannstandsgrenser fastsatt i konsesjonene:

I konsesjonen fra 1960 er det gitt tillatelse til inntak av 7 bekker på tilløpstunnelen til Tokke kraftverk. Felt-størrelser er angitt i manøvreringsreglementet, men ikke navn på de enkelte bekkene. Det står ikke noe om tillatte reguleringsgrenser eller flomvannstander. Av manøvreringsreglementet (som også omfatter flere større magasiner) fremgår det: «Oppdemnings- og senkningsgrensene skal angis ved faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner. Det skal manøvreres slik at vannstanden så vidt mulig normalt ikke overstiger øvre reguleringsgrenser jfr. dog post 3». Post 3 sier: «Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene så vidt mulig ikke økes». Vatjern inngår i hovedkonsesjonen fra 1958. Magasinet er regulert med 3 m, med HRV på kote 838,0 og LRV på kote 335,0. Det fremgår av reglementet at «ved maksimal flom kan vannstanden stige ca. 0,60 m over HRV. Denne situasjon vil kun inntreffe helt unntagelsesvis». Den hydrologiske situasjonen har imidlertid endret seg etter at konsesjonene ble gitt og den vil sannsynligvis fortsette å endre seg med endret klima. NVE legger til grunn at intensjonen i manøvreringsreglementene er å unngå episoder med flomvannstander over HRV så langt det er mulig. Samtidig må manøvreringen ivareta kravet om at flommene i vassdragene nedstrøms så vidt mulig ikke økes.

Mulighet for å søke om endring av manøvreringsreglementet:

Det er mulig å søke om endring av manøvreringsreglementet, men vi mener det ikke er nødvendig i dette tilfellet.

Hilsen

Jan Sørensen

Sjefingeniør

Konsesjonsavdelingen

Seksjon for Vassdragskonsesjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Telefon: 09575 eller direkte: 22959211

E-post: nve@nve.no eller direkte: jaso@nve.no

Web: www.nve.no